

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

_____ проф. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2019 р.

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Додаткового вступного випробування з Теорії та історії музики
для вступу на ОС магістра
галузі знань 02 Культури і мистецтво
спеціальність 025 Музичне мистецтво

Голова предметної екзаменаційної комісії

Мозгальова Н.Г.

ВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для вступників на навчання за освітнім ступенем магістра галузь знань: 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 Музичне мистецтво фаховим вступним випробуванням є іспит із музичних дисциплін, який має на *меті* визначення рівня загально-теоретичної та музично-виконавської підготовки вступника, розвитку його музично-виконавських та інтелектуальних здібностей, сформованості музичного мислення для подальшого навчання та формування виконавської майстерності.

ЗМІСТ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Основний музичний інструмент

1. Виконання поліфонічного твору, великої форми (соната або концерт, I або II-III ч.), віртуозного твору або концертного етюду, п'єси кантиленного характеру.
2. Перевірка знань з музично-теоретичних дисциплін._

Теорія музики

1. Демонстрація знань з теорії та історії музики (перелік тем додається до програми).
2. Перевірка знань та навичок з сольфеджіо.
3. Виконання твору великої або середньої форми (фортепіано).

Хорове диригування

1. Диригувати два твори: *a cappella* та з супроводом.
2. Виконати на музичному інструменті партитуру твору *a cappella*. Проспівати хорові партії.
3. Виконати народну пісню *a cappella*.
4. Перевірка знань та навичок з музично-теоретичних дисциплін._

Постановка голосу

1. Виконати два вокальних твори: романс та народну пісню *a cappella*.
2. Виконати під власний супровід авторську пісню або пісню зі шкільного репертуару.
3. Перевірка знань та навичок з музично-теоретичних дисциплін._

АБІТУРІЄНТ ПОВИНЕН ПРОДЕМОНСТРУВАТИ:

Основний музичний інструмент

- достатній рівень технічного виконання та виконавської культури; вміння розкрити художній образ музичного твору у відповідності до його жанрово-стильових особливостей; артистичність, емоційність, уміння акомпанувати собі при співі; визначати на слух інтервали, лади, тризвуки та їх обернення.

Теорія музики

- ґрунтовні знання з музично-теоретичних дисциплін; уміння та навички сольфеджування зразків одно- і багатоголосся; належний рівень слухо-аналітичних навичок; достатній рівень володіння інструментом (фортепіано).

Хорове диригування

- основи диригентської техніки, логіку трактування хорових творів у художньому аспекті; уміння виконувати на музичному інструменті партитуру хорового твору *a cappella*; вміння інтонаційно чисто та художньо досконало виконати народну пісню *a cappella*; знання, уміння та навички з музично-теоретичних дисциплін.

Постановка голосу

- співацьку майстерність, технічні уміння чистого інтонування, правильність звукоутворення, володіння опорним диханням, емоційність передачі художнього образу виконуючи вокальні твори з супроводом та *a cappella*; уміння акомпанувати собі при співі виконуючи пісню зі шкільного репертуару та визначати на слух інтервали, лади, тризвуки та їх обернення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКІВ ІЗ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Основний музичний інструмент

Оцінка «А» (80-100 балів) – отримує абітурієнт, який на високому художньому рівні виконав обов'язкові твори, всебічно розкрив стильові ознаки обох творів. Художньо-емоційно виконав твори малої форми, продемонструва відмінні знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «В» (60-80) –отримує абітурієнту, який на досить високому художньому рівні виконав музичні твори, але допустив окремі незначні помилки у відтворенні нотного тексту: штрихи, динамічні відтінки тощо. П'єси виконав з незначними помилками, продемонстрував добрі знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «С» (30-60) – отримує абітурієнт, який на достатньому рівні виконав програмний матеріал, але допустив значні помилки у відтворенні нотного тексту, темпу, ритму, поверхово передав стильові особливості творів. Виконання вирізнялось невиразністю, продемонстрував невірну педалізацію та посередні знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «D» (менше 30) – отримує абітурієнт, коли він не зміг виконати програмні твори або виконав їх частково з порушенням нотного тексту, невідповідно до стильових особливостей тощо. У процесі гри допустив ряд помилок у відтворенні нотного тексту, відчутні істотні темпові відхилення, ритмічна нестабільність тощо. Знання з елементарної теорії музики виявив фрагментарно.

Теорія музики

Оцінка «А» (80-100 балів) – отримує абітурієнт, який вірно відповів на поставлене теоретичне запитання, правильно проспівав та визначив на слух усі лади, інтервали, тризвуки тощо. Художньо та емоційно виконав шкільну пісню під власний супровід.

Оцінка «В» (60-80) – отримує абітурієнт, який вірно відповів на поставлене теоретичне запитання, але при співі або визначенні на слух, допустив незначні помилки. Музичний твір виконав з усіма виконавськими показниками але допустив незначні помилки.

Оцінка «С» (30-60) – отримує абітурієнт, який дав неповну відповідь на теоретичне питання, правильно проспівав, або визначив на слух, лише половину заданих ладів, інтервалів, тризвуків тощо. Музичні твори виконав невиразно, допустив ряд помилок у відтворенні нотного тексту, динаміки, темпу, продемонстрував невірну педалізацію тощо.

Оцінка «D» (менше 30) – отримує абітурієнт у випадку невірної відповіді на поставлене теоретичне запитання та правильно проспівав, або визначив на слух, менш, як половину заданих ладів, інтервалів, тризвуків тощо. Музичний твір на

інструменті виконав частково. У процесі гри допустив: ряд помилок у відтворенні нотного тексту, істотні темпові відхилення, ритмічну нестабільність тощо.

Хорове диригування

Оцінка «А» (80-100 балів) – отримує абітурієнт, який демонструє високу виконавську майстерність: відмінне володіння диригентською технікою, вокально-хорову культуру, логічність трактування хорового твору. Технічно і художньо досконало виконує на музичному інструменті хорову партитуру твору *a cappella*; інтонаційно чисто виконує народну пісню та демонструє відмінні знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «В» (60-80) – отримує абітурієнт, який добре володіє диригентською технікою, демонструє художнє виконання з усіма аспектами інтерпретаційного та емоційного забарвлення, але з деякими неточностями, а саме: нечіткі покази ауфтактів, застосування невідповідного диригентського жесту в контексті художнього змісту твору. Виконує твір на інструменті художньо та виразно, але допускає окремі огріхи при відтворенні нотного тексту, динамічних відтінків, штрихів. Народну пісню виконує з незначними помилками, демонструє добрі знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «С» (30-60) – отримує абітурієнт, який посередньо володіє диригентською технікою: у виконанні хорових творів обмежується схоластичним жестом без емоційного забарвлення (відтворює функцію тактування); відсутній показ чітких ауфтактів, динамічного плану, фразування, відповідних штрихів тощо. Народну пісню виконав невиразно, допустив ряд помилок в інтонаційному відтворенні нотного тексту та продемонстрував посередні знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «D» (менше 30) – отримує абітурієнт, який не враховував виконавські показники: генеральні вступи хорових партій, проведення та логічне осмислення музичних фраз, відсутність логіки інтерпретації хорових творів, тощо. Хорову партитуру виконав на інструменті частково, допустив ряд помилок у відтворенні нотного тексту. У виконанні народної пісні допустив численні інтонаційні огріхи. Знання з елементарної теорії музики продемонстрував фрагментарно.

Постановка голосу

Оцінка «А» (80-100 балів) – отримує абітурієнт, який на високому художньому рівні виконав вокальні твори, вірно передав їх характер, розкрив

вокальну природність голосу – гнучкість, легкість у виконанні різних технічних, динамічних та штрихових прийомів, має здоровий голосовий апарат. Художньо та емоційно виконав шкільну пісню під власний супровід, продемонстрував відмінні знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «В» (60-80) – отримує абітурієнт, який виконав вокальні твори на достатньо високому художньому рівні з незначними помилками щодо техніки виконання – динаміка, фразування, дикція тощо. Шкільну пісню виконав з незначними помилками, продемонстрував добрі знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «С» (30-60) – отримує абітурієнт у випадку, коли він виконав твори із значними помилками – порушення інтонації, спів без опори, помилки в ритмі, форсування звуку тощо. Шкільну пісню виконав невиразно, допустив ряд помилок у відтворенні нотного тексту, динаміки, відчутні темпові відхилення, продемонстрував посередні знання з елементарної теорії музики.

Оцінка «D» (менше 30) – отримує абітурієнт, коли він не зміг виконати обов'язкових творів, або виконував їх частково, порушуючи інтонацію, ритм, погано знав музичний та літературний текст. Шкільну пісню на інструменті виконав не повністю. У процесі гри допустив: ряд помилок у відтворенні нотного тексту, темпові відхилення, ритмічну нестабільність тощо. Знання з елементарної теорії музики показав фрагментарно.

Орієнтовний перелік інструментальних творів з фаху «Основний музичний інструмент»

Фортепіано:

1. Поліфонія:

Й.С. Бах Інвенції (2-х, 3-х голосі за вибором)

Г.Гендель Частини з сюїти (Алеманда, Куранта тощо за вибором)

Й.С.Бах Частини з сюїти (Алеманда, Куранта тощо за вибором)

Є.Юцевич Інвенція на тему укр. нар. пісні «Сонце низенько»

О.Скрябін Канон

Ю.Щуровський Фуга

2. Твір великої форми:

Д.Скарлатті Сонати(за вибором)

М.Клементі Сонати(за вибором)

К.М.Вебер Анданте з варіаціями

М.Глінка Варіації на тему рос. нар. пісні «Среди долины ровныя»

Баян, акордеон:

1. Поліфонія:

Й.С. Бах Інвенція ля-мінор.
Є. Юцевич Фуга мі-мінор.
А. Кореллі Прелюдія мі-мінор.

2. Твір великої форми:

Д. Бортнянський Соната до-мажор ч.1.
М.Завадський Думка.
Е. Юцевич Тема з варіаціями.

Скрипка

1. Рухлива п'єса, або кантилена:

М. Рубінштейн Прялка
Л. Обер Тамбурин, Престо
П. Чайковський Мазурка
А. Дворжак Циганська пісня
К. Сен-Санс Лебідь (з сюїти «Карнавал тварин»)
Х.В. Глюк Мелодія (з опери «Орфей»)
Г. Бом Безперервний рух

2. Твір великої форми, або концертна п'єса

М. Комаровський Концерт №1 ч.1.
А.Вівальді Концерт ля-мінор ч.1, або ч.2,3
В.А. Моцарт Концерт «Аделаїда» ч.1
Н. Акколаї Концерт №1 ч.1

Бандура

1. Поліфонія:

Й.С. Бах Лярго
К. Мясков Пісня

2. Твір великої форми:

С. Баштан Варіації на тему укр. нар. пісні «Ой, джигуне, джигуне»
С. Баштан Варіації на тему укр. нар. пісні «Йшли корови із діброви»
В.Кухта Фантазія на теми укр. нар. пісень

Перелік тем для вступного випробовування з фаху « Теорія музики»

1. Семиступеневі лади народної музики мажорного нахилу; будова, спів.
2. Семиступеневі лади народної музики мінорного нахилу; будова, спів.
3. Нестійкі інтервали мажору і мінору; побудова і спів із розв'язанням.
4. Види мажору і мінору: будова, спів.
5. Тритони натурального та гармонічного мажору і мінору: побудова в ладу і від звуку, спів із розв'язанням.
6. Характерні інтервали: побудова в ладу і від звуку, спів із розв'язанням.
7. Кварто-квінтове коло тональностей
8. Енгармонізм тональностей та інтервалів.
9. Паралельні та однойменні тональності.
10. Основні та побічні функції ладу.
11. Тризвуки та їх обернення; спів в ладу та поза ладом.
12. Обернення інтервалів.
13. Різновиди септакордів та їх обернення.
14. Розв'язання D_7 та його обернень. Побудова в ладу і від звуку, спів із розв'язанням.
15. Малий та зменшений ввідні септакорди. Побудова в ладу і від звуку, спів із розв'язанням.
16. Особливі види ритмічного поділу. Правила групування тривалостей у простих розмірах.
17. Діатонічні та хроматичні інтервали. Побудова в ладу і від звуку, спів із розв'язанням.
18. Хроматична мажорна і мінорна гама. Побудова і спів.
19. Визначення ладу і тональності твору.
20. Загальні поняття про відхилення та модуляцію.
21. Транспозиція; способи транспонування.

Орієнтовний перелік творів з фаху «Хорове диригування»

Хорові твори а cappella

В.І.Іконник , сл.Т.Г.Шевченка «Сонце заходить»
І. Захаржевський «Колядниця» обр.укр.нар.пісні
С. Людкевич , сл. Т.Г. Шевченка «Сонце заходить»
М. Д.Леонтович, сл. Г.А.Чупринки «Льодолом»

М.Д.Леонтович «Пряля» обр.укр.нар. пісні
М.Д. Леонтович «Піють півні» обр.укр.нар. пісні
К.Г.Стеценко «Благослови, душе моя Господа»
С. І.Танєєв , сл.Я.Полонського «Посмотри какая мгла»
В.Шаповаленко, сл.М.Сінгаївського «У рідному краї»
І.Шамо, сл.В.Юхимовича «Грушечка» фрагмент опери «Ятранські ігри»
О.Яковчук, сл. народні «Веснянка» фрагмент «Триптиха»
К.Проснак, сл.К.Хрустельської «Море»
О.Некрасов «Розкопаю я гору» обр.укр.нар.пісні
М.Д.Леонтович «Прелюдія»
О.Некрасов «Не сходило вранці сонечко» обр.укр. нар. пісні
Л.Шукайло «Вже Петрівочка минається», «Го-го-го коза», «Розлилися води».
Фрагменти хорової кантати «Пори року»:

Хорові твори з супроводом

О.Олександров, сл. О.Количева «Поема про Україну»
Ж. Бізе «Agnus Dei» музика до драми А.Доде «Арлезіанка»
Дж.Верді «Rextremende» фрагмент «Реквієму»
М.В.Лисенко, сл. Т.Г. Шевченка «Оживуть степи, озера» фрагмент хорової кантати
«Радуйся, нива неполюта»
В.-А.Моцарт «Dies irae», «Confutatis», «Lacrymoza», «Sanctus». Фрагменти
«Реквієму»
П.Ніщинський «Закувала та сива зозуля» Фрагмент музичної картини «Вечорниці»
Д.Січинський , сл. Т.Г. Шевченка «Лічу в неволі»
С.В.Рахманінов Фінал опери «Алеко»
Б.Л.Вахнянин, сл. Т.Г.Шевченка «Садок вишневий коло хати»
О.Хромушин, сл.Е.Межелайтиса «Срібний дощ»
К.Каччіні «Ave Maria»
К.Данькевич Хор «Чорний крук» з опери «Богдан Хмельницький»
Л.Ревуцький, сл. Т.Г.Шевченка «Ой, чого ти почорніло»
Г.Перселл «Sound the Trumpet»
Г.Свірідов «Романс» Фрагмент із музичних ілюстрацій до повісті О.Пушкіна
«Заметіль»
Л. Денца «На гойдалках»
Л.Ревуцький Хорова кантата «Хустина»

Орієнтовний перелік вокальних творів з фаху «Постановка голосу»

Аляб'єв О. – «Я вас любил», «Я вижу образ твой», «Зимняя дорога», «Незабудочка».

Балакирев М. – «Песня рыбки», «Слышу ли голос твой»

Білаш О. – Україні. Знову осінь

Білаш О. – пісня Романа. Пісня Франчески (к-м «Роман і Франческа»)

Бетховен Л. – Песня Молли

Брамс Й. – О милая дева

Булахов П. – Колокольчики мои.

Варламов А. – Белеет парус одинокий. Не пой красавица при мне. Красный сарафан.

Глінка М. – Не щебечи, соловейку. Что, красотка молодая. Колокольчик.

Григ Э. - Старая песня.

Гурилев А. – Колокольчик. Грусть девушки. Сердце – игрушка.

Даргомыжский А. – Мне грустно. Мне все равно. Юноша и дева.

Дюбюк А. – Не брани меня родная.

Гулак-Артемовський С. обр. укр. нар. пісні – Стоїть явір над водою.

Заремба В. - Дивлюсь я на небо. Така її доля. Через город піду.

Кауфман Л. обр. нар. пісень – Болит моя голівонька. Солоха. Коло гаю походжаю.

Косенко В. обр. укр. нар. пісні – Грицю, Грицю до роботи. Реве та стогне Дніпр широкий.

Колесса Ф. – Веснянка. Сипле сніг. Пішла Анночка рано по воду.

Кюи Ц. – Весенняя песня. Ласточка.

Кос-Анатольський А. – Ти не забудь. Гей, тополі мої. Найдорожча. До юності.

Коціпінський А. обр. укр. нар. пісні – Ой, гай мати. Де ти, доню, барилася. Ой зів'яла червона калина. Ой зійди, зійди ясен місяцю. Добрий вечір тобі, зелена дубраво. Ой не шуми луке. тече річка-невеличка. Лугом іду. Ой джигуне, джигуне. Ой ненько, зацвіло серденько. Чому дуб не зелений. Казав мені батько.

Лисенко М. – Ой маю я оченята. Віють вітри. Якби мені черевички. Смутної провесни. Коли настав чудовий май.

Майборода П. – Якби на квіти та не морози.

Майборода Г. – Запливай же, роженько, весела.

Моцарт В.-А. – Весенняя. Маленькая пряха. О цитра ты моя.

Мендельсон Ф. – Зимняя песня. Осенняя песня.

Нижанківський Ф. – О, не забудь.

Підгородецький Б. – Минають дні.

Ревуцький Л. обр. укр. нар. пісень – Вийди, вийди, сонечко. Галя по садочку ходила. Ой єсть в лісі калина. Подоляночка. Веснянка. Як заснули браття. Як засядем, браття.

Римский-Корсаков Н. – Не втер, вей с высоты. О чем в тиши ночей.

Скарлатти А. – Ах нет сил сносить терзанья. Стрелы Амура.

Степовий Я. – Зоре моя вечірняя. Вітер в гаї не гуляє. Три шляхи широкії. Місяць ясененький. Не берить із зеленого луку вербу.

Стеценко К. – По горі, горі. Стояла я і слухала весну.
Танєєв С. – Колискова.
Феніх Р. – Скажи мені правду.
Чайковский П. – Колыбельная в бурю. Зима. Вчора.
Шамо І. – Пісня про щастя. Проводжала мати. Три поради. Ідуть дощі.
Шуберт Ф. – В дорогу. Кудя? Прости. К луне.
Шуман Р. – Тихий вечер. Слышу ли песни звуки. Вечерняя звезда. Летним утром.
Яковлев М. – Зимний вечер.
Яновський Б. – Журавочка.

Вокальні твори a cappella

Укр. нар. пісня в обр. Г.Верьовки «Тихо над річкою»
Укр. нар. пісня «Там, де Ятрань круто в'ється»
Укр. нар. пісня «Місяць на небі»
Укр. нар. пісня «Чорнії брови, карії очі»
Укр. нар. пісня «Ой і не стелися хрещатий барвінку»
Укр. нар. пісня «Туман яром»

Орієнтовний перелік пісень шкільного репертуару

1. Білаш О., Павличко Д. «Яблунька»
2. Верменич В., Сингаївський М. «Вишиванка»
3. Дремлюга М., Бродський О. «Ранкова пісня»
4. Знатоков Ю., Мордань Я. «Країна дитинства»
5. Карабиць І., Рибчинський І. «Пісня про добро»
6. Колотій В., Прощерук І. «Моя Україно»
7. Кос-Анатольський А., Ладижець В. «Кептарик», «Сніжок-пушок»
8. Леонтович М. «Гей ви, стрільці січовії»
9. Лисенко М. «А вже весна»
10. Мігай А., Кулик Н. «Сім нот»
11. Мінков М., Ентін Ю. «Дорога добра»
12. Моцарт В.А., Фліс Б. «Колискова»
13. Польська народна пісня «Зозуля»
14. Парцхаладзе М., Акобіл Ш. «Шкільний дзвоник»
15. Попатенко Т., Вікторов В. «Щеня і кошеня»
16. Струве Г., Ібряєв К. «Шкільний корабель»
17. Укр. нар. пісня «А вже весна»
18. Укр. нар. пісня «Подільночка»
19. Фільц Б., Костенко Л. «Польові дзвіночки»

20. Шаповаленко В., Кюринський В. «Пісня про мрію»
21. Янушкевич О., Завандович Г. «Уклін тобі, мамо»
22. Укр. нар. пісня в обр. Л.Ревуцького «Ой, єсть в лісі калина»
23. Укр. нар. пісня в обр. Л.Ревуцького «Подоряночка»
24. Укр. нар. пісня в обр. К.Стеценка «Ой, на горі жито»
25. Л.Дичко «Роботящий півник»
26. А.Мигай «Дощик»
27. А.Філіпенко «Новорічна»